No. 2236 Zaterdag 13 November 1926. 43ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

MEDEDEELING.

Verandering van Redactie.

Bij dezen hebben wij de eer onze geachte lezers, en het Curaçaosch publiek in het algemeen, mede te deelen, dat wegens ongesteldheid van den ZeerEerw. Pater A. EUWENS, het redactie-bureau van dit blad verplaatst is naar de

PASTORIE, OTRABANDA

Wij wenschen den ZeerEerw. Pater A. EUWENS, die gedurende zooveel jaren en op zóó verdienstelijke wijze de redactie van dit blad gevoerd heeft, van harte een spoedig en volkomen herstel van zijn geknakte gezondheid, terwijl wij zeker het innig verlangen van al onze geachte lezers vertolken, als wij de hoop uitspreken, dat de Zeer Eerw. Pater EUWENS nog dikwijls en gedurende nog lange jaren ons met zijne zeer gewaardeerde bijdragen moge vereeren.

DE REDACTIE

EEN NOODKREET.

Dagelijks stijgt er uit het midden van ons ambtenarenkorps een noodkreet op over het steeds maar duurder wordend levensonderhoud,- over de in verhouding tot dat dure leven geringe salariëering,- en over de onmogelijkheid om met dat geringe salaris de beide einden van het jaar aan elkaar te knoopen, zonder zich diep in schulden te steken.

Was 't in den beginne de kreet van een enkeling, thans in die kreet aangezwollen tot een koor, allesbehalve welluidend, omdat de toon die in dat koor domineert, er een is van algemeene ontevredenheid.

En blijft die ontevredenheid aanhouden, dan zal het voor het gouvernement steeds moeilijker worden om voor de verschillende departementen geschikte ambtenaren te vinden, zoodat ten slotte de conclusie zal zijn, dat het zich met minderwaardige zal moeten tevreden stellen.

Een zwakke weergave van dien noodkreet schijnt tot het Ministerië van Koloniën te zijn doorgedrongen. Van waar anders het verzoek van Zijne Exc. den Minister aan Zijne Exc. den Gouverneur, om de salarissen der hoofdambtenaren te verhoogen?

En het antwoord van den Gouverneur op dit verzoek: de ontwerp-verordening van 28 Juli ll. waarbij, met uitzondering van den Inspecteur van het Onderwijs, voor alle hoofdambtenaren een salarisverhooging werd voorgesteld.

Neen, zeide de Koloniale Raad bij „Voorloopig Verslag" van 3 September l.l. geen salarisverhooging, daar nog menig punt in Curaçao's vooruitzichten onzeker is en de toestand zich nog niet geconsolideerd heeft.

Geen *blijvende salarisverhooging* dus, maar *duurte-toeslag*, zoolang de duurte aanhoudt, - en dan *„over de geheele linie"* dus ook aan de mindere ambtenaren, ook voor den Inspecteur van het Onderwijs, ook voor de R. K. Geestelijkheid.

Want

„voor alle rangen, - hooge en lage-, gelden wat de memorie van toelichting noemt, de kostbare levensomstandigheden, die de ontwikkeling van Curaçao thans heeft tot stand gebracht."

Wij wachten nu de „Memorie van Antwoord" van den Gouverneur.

Doch uit het feit, dat reeds enkele afdeelingen van het ambtenarenkorps nul op rekest gekregen hebben, en hun verzoek om salarisverhooging is „gewezen van de hand", kunnen we reeds met eenige zekerheid gissen hoe dat antwoord ten deele luiden zal.

Toch zijn wij van oordeel, dat gezien de kostbare levensomstandigheden, de voortdurend nog stijgende prijzen der eerste levensbehoeften, een verhooging over de geheele linie dringend noodzakelijk is. We kunnen ons voorstellen hoe het hoofd van een gezin, door God met enkele kinderen gezegend, met een zekeren angst en wanhoop denkt aan de laatste dagen der maand, als zijn schamel traktement reeds lang is opgeteerd, en er nog zoovele onbetaalde rekeningen binnenkomen.

Want het is een niet te weerspreken feit, dat een aanzienlijk deel van de ambtenaren met hun traktement onmogelijk kunnen rondkomen. Wij kennen er verschillenden, die, hoe zuinig zij ook leven, op het einde des jaars hun budget sluiten met een aanzienlijk nadeelig saldo, en zoo de spaarduitjes, die ze in betere tijden hadden overgelegd, zachtjes aan geheel zien verdwijnen.

Dat zijn toch toestanden die niet moesten *kunnen* voorkomen, allerminst in den dienst van het gouvernement.

Wij hebben hier voor ons de geregeld terugkeerende maandelijksche uitgaven van twee huisgezinnen, het eene bestaande uit vader, moeder, zes kinderen en een meid,- het andere uit vader, moeder, twee kinderen en een meid. De hoofden van beide gezinnen zijn in gouvernementsdienst.

De eerste, die reeds 35 jaren in dienst van het Gouvernement werkzaam is, komt alles en alles, zonder nog een cent voor eenige gepaste ontspanning uit te geven, tot een maandelijksch bedrag van uitgaven van ± fl. 400.

De kwitanties van de respectievelijke uitgaven kunnen worden overgelegd,

Als men nu weet, dat met duurtebijslag en al, het maandelijksch inkomen van genoemden ambtenaar fl. 194 bedraagt, dan is het toch overduidelijk, dat het nadeelig saldo schrikbarend groot is.

De tweede komt zuiver gerekend tot een maandelijksche uitgave van fl. 464, hetgeen bij een maandelijksch inkomen van fl. 372, duurtebijslag inbegrepen, toch nog altijd een deficit oplevert van fl. 92.

Dit zijn maar een paar voorbeelden uit de velen, die wij ten bewijze dat salarisverhooging over de geheele linie noodzakelijk is, zouden kunnen aanhalen. Laat het gouvernement, dat prijs stelt op goede en degelijke en deugdelijke ambtenaren, — ambtenaren die alleszins voor hun taak berekend zijn, -- ook den arbeid door zijn ambtenaren gepresteerd op prijs stellen, en ze betalen, dat ze op gepaste wijze volgens hun staat en stand, zonder zich in schulden behoeven te steken, kunnen leven.

We komen nog wel eens nader op dit vraagstuk terug, om het niet alleen van zijn economische, maar ook moreele zijde te bezien.

Een welgemeende raadgeving.

„Luistervink" vertelt in zijn meestal rake en interessante op- en aanmerkingen, die kort als ze zijn, veel zeggen, en nog meer te denken geven, in No. 211 van „La Union" het volgende:

„Dat de georganizeerde en bij „San Telmo" aangesloten bootwerkers der Red D Line op Allerheiligen voor ENKEL *loon gewerkt hebben, zooals het contract verplicht, terwijl de* NIET*-georganizeerde en* NIET *bij „San Telmo" aangesloten arbeiders van de K. W. I. M. geweigerd hebben voor* ENKEL *loon te werken en daarom gestaakt hebben; — waaruit wederom, ook voor de maatschappijen zelf, het voordeel van organizatie duidelijk blijkt."*

Telken jare opnieuw doen zich op de specifiek-katholieke feestdagen van O. L. Vrouw-Hemelvaart, 15 Aug. en Allerheiligen, 1 Nov. moeilijkheden voor met de bootwerkers, en wel bijzonder bij de K. W. I. M. waarvan zoo goed als geen arbeider bij de R. K. organizatie „San Telmo" aangesloten is.

Om verder geen moeilijkheden te maken en spoedig tot een overeenkomst te komen, met de Directies, der Red D Line en K. W. I. M., hebben indertijd de leden van „San Telmo" zich neergelegd bij de beslissing dezer Directies, dat alleen op de algemeen erkende christelijke feestdagen of gouvernementsfeestdagen, dus *niet* op de twee genoemde specifiek-katholieke feestdagen, z.g. *dubbel* loon zou betaald worden.

Al was het soms „contre coeur", omdat zij toch ook graag *hun* feestdagen erkend wilden zien, de leden van „San Telmo" bij de Red D Line werkzaam, hebben zich steeds aan dat contract gehouden en voor *enkel* loon gewerkt, terwijl die bij de K. W. I. M. werkzaam, telkens weer opnieuw geweigerd hebben.

In deze houding en eisch om dubbel loon werden ze nog versterkt door het feit, dat de andere maatschappijen, zooals de Fransche, Italiaansche Spaansche, Engelsche of Duitsche, wanneer er toevallig op gemelde katholieke feestdagen een boot in de haven was, *dubbel* loon betaalden.

Met het oog hierop, en om in de toekomst alle moeilijkheden te voorkomen, zouden wij de Directies der Red D. Line en der K. W. I. M. in overweging willen geven de twee genoemde katholieke feestdagen te erkennen en *dubbel* loon te betalen, zooals de andere maatschappijen reeds doen.

Die katholieke feestdagen leggen de arbeiders de verplichting op, zich van allen zwaren arbeid te onthouden, en ze als Zondag te vieren.

Moet er dus op zulke dagen gearbeid worden, dan geldt het beginsel: „nood breekt wet."

Maar dan is het o.i. toch ook wel billijk, dat die dagen als feestdag erkend worden, en bijgevolg de arbeid op zoo'n dag verricht gelijk gesteld wordt met arbeid op Zondag verricht.

Deze kleine tegemoetkoming van den kant der twee genoemde maatschappijen, aan het o.i. redelijk verlangen der katholieke arbeiders zal zeker de onderlinge verhouding tusschen werkgevers en werknemers verbeteren.

Wij noemden het een „kleine tegemoetkoming" omdat ten eerste, het niet elk jaar gebeuren zal dat juist op die dagen er booten van gemelde maatschappijen in de haven zijn; en ten tweede, al zou dit het geval zijn, de meer onkosten door het betalen van *dubbel* loon op die twee dagen, het budget van uitgaven wel niet zoo omhoog zal drijven, dat er een redelijk bezwaar tegen de invoering van dezen regel kan bestaan.

Een Fakir te Berlijn.

De Berlijnsche Correspondent van de „Tijd" schrijft:

Sedert een paar weken vertoeft te Berlijn een fakir, een „gestudeerde" fakir, die het publiek door sensatiewekkende toeren verbaast. Hij wil de wetenschappelijke oplossing van de bekende fakirgeheimen en de soms weerzinwekkende toeren brengen.

De aanschouwelijke voordracht, die dr. Thara Bey dezer dagen gaf voor verscheidene doktoren, geleerden en een schare van journalisten, bleek in velerlei opzicht verrassend en interessant. Het is een ongewoon feit, dat een fakir vrijwillig onder de wantrouwige oogen van artsen en professoren wil experimenteeren, en aldus de wetenschap proefondervindelijk tracht te bewijzen, dat een fakir geen charletan behoeft te zijn, noch een wonderdoener, maar dat de verwonderingwekkende staaltjes van lichaamsbedwang op een redelijke basis rusten, en er enkel van getuigen, hoe fabelachtig ver de mensch het brengen kan, ook in het regelen en beheerschen van onwillekeurige lichaamsbewegingen en verrichtingen. Thara Bey beweert overigens, dat volgens zijn sisteem eenieder het zoover zou kunnen brengen als hij, die elk der uitwendige lichaamsorganen in zijn macht heeft.

Thara Bey, de zoon van een Indische fakir, werd te Constantinopel geboren, legde zich vroegtijdig op zijn vader's kunst toe, studeerde medicijnen, en haalde in zijn geboortestad den doktorstitel. Hij maakt thans een tournée door Europa, — Italië, Zwitserland, Spanje, België, Engeland en stelde zich te Berlijn disponibel ten behoeve van de wetenschappelijke autoriteiten.

De gestudeerde fakir, een kleine, maar imposante figuur, mooi gebouwd, met een vreemd fanatisme in zijn donkere trekken, spreekt Fransch en zijn rede moet — lastig en tijdroovend genoeg — zin voor zin door den tolk in het Duitsch worden weergegeven. Het experiment, waarmee hij steeds aanvangt, is de zelfhypnose door autosuggestie, hij brengt zich in een kataleptischen toestand van volkomen lichamelijke stijfheid. Nu wordt hij op een toestel gelegd, dat bestaat uit twee scherpe zwaarden, van elkander geplaatst op een meter afstand; men legt hem voorts een granietblok, van een M2. oppervlakte en 20 c.M. dik, op het lichaam. Een dienaar slaat met een zwaren ijzeren hamer het granietblok in stukken; het zonderlinge aambeeld verraadt geen zwak teeken van pijn, en blijft in dezelfde marmeren verstardheid over de zwaarden liggen, totdat de assistenten den fakir opnemen: zijn lichaam vertoont geen enkele wonde, de beide sporen van het zwaardscherp lieten slechts roode strimen na.

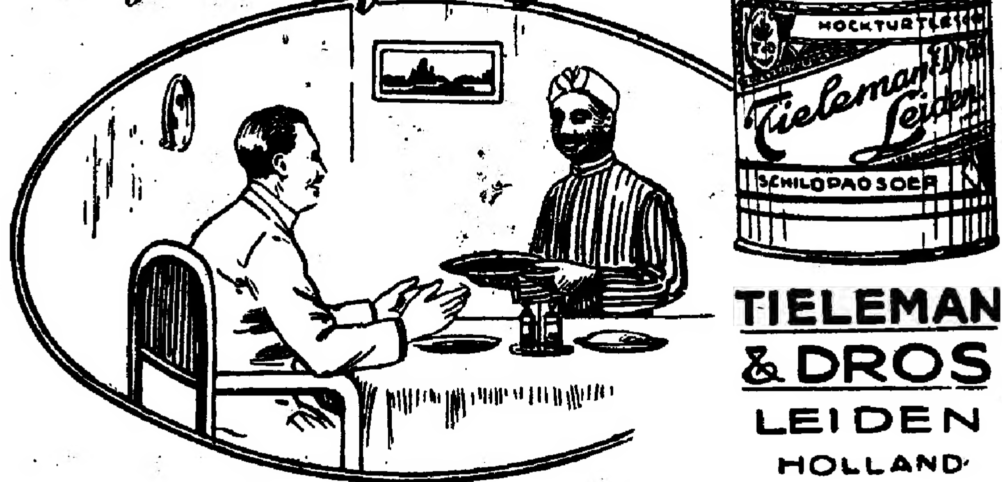
Nauwelijks heeft Thara zich herkregen, of hij levert de bekende proef met naalden. Een lange hoedenspeld steekt hij zichzelf door de wangen. Ook door bovenarm en vingertoppen worden naalden gedreven, hetgeen Thara doet en laat doen, glimlachend, redeneerend, en zonder eenige pijn te verraden. „La douleur, c'est imagination" verkondigt hij. Daarna steekt hij een dolkmes in de hand en boort het zoover, dat het aan den anderen kant eruit komt. Bij het verwijderen van verschillende spelden en het dolkmes bloedde geen enkele wond; ook de vijf c.M. breede halswond niet, maar op verzoek liet Thara uit een vingerwond eenige druppels bloed vallen. Ofschoon de instrumenten niet gedesinfecteerd waren, en bij zijn proeven nimmer gedesinfecteerd zijn, had dit geen kwade gevolgen.

Belangrijk waren nog de proeven van gedachte-raden. Het medium is een jonge Armeniër, die epileptisch is, en door Thara gehypnotiseerd wordt. De doktoren controleerden, dat de pols van het medium zeer flauw was in dezen toestand. Thara vroeg aan verschillende personen, zich op een bepaalde gedachte te concentreeren, schreef hunne namen op, keerde naar het tooneel terug, nam mondeling contact met het medium, en stelde achtereenvolgens vast: een der heeren had aan zijn geboortedag gedacht, een dame stelde zich een herinnering voor van een reis, die zij kortgeleden maakte; twee journalisten hadden samen afgesproken, zich een door hen beleefden verschrikkingsdag uit Januari 1918 te herinneren. Het medium spreekt tot zijn hypnotiseur in een vreemde taal en toont onmiddelijk de gedachten prompt te kennen; in het bijzonder verklaart hij, dat de heeren denken „aan den dag, waarop zij door vijandelijke troepen omgeven in levensgevaar waren", geeft nog eenige bijzonderheden en corrigeert den datum, daar de beide journalisten .... zich in het jaartal vergist hadden!

Ten slotte kwam de levende-lijkproef. Thara bracht zich opnieuw in hypnose, neus en mond werden met watten toegestopt, men legde hem in een kist, bedekte gezicht en borst met zand en de kist werd onder zand begraven. Na tien minuten verrees hij kwiek en frischjes. Zijn tolk vertelde, dat de meester in Griekenland eens 27 volle uren „levend begraven" was!

Bij deze gelegenheid wetenschappelijk vastgestelde feiten zijn dat de fakir met zijn sterken wil zijn zenuwstelsel volkomen beheerscht; dat hij door een inwerking daarvan zijn polsslag kan vertragen; dat hij de ligging der menschelijke bloedvaten uitstekend kent en die bij het doorboren van zijn lichaam zorgvuldig vermijdt; dat de wonden, welke hij zich toebrengt, zich eveneens snel weder sluiten als een lidteeken vormen.

Zonder tot navolging van de wel eens afschuwelijke proeven — waarin Thara Bey slechts na een oefening van jaren zoo verrassend slaagt — over te gaan, zouden christelijke paedagogen hier een uitstekende stof vinden voor de bevestiging van de leer, dat een naar hooger idealen gerichte wil, dan bij de Berlijnsche vertooningen voorzat, karakters van staal vermag te vormen en dat de katholieke ascese ook het lichaam weet dienstbaar te maken aan de vlucht van den door het geloof verlichten geest.

Avond-Receptie ten Gouvernementshuize.

Ter eere van het bezoek aan Curaçao van H. M. SUMATRA zullen de Gouverneur van Curaçao en Mevrouw BRANTJES-SCHRETLEN op Woensdag 24 November a. s. te 9 uur een avondreceptie houden waarbij tevens gelegenheid gegeven wordt tot dansen.

Dames en Heeren, die dezen ontvangavond wenschen bij te wonen, worden verzocht hunne namen te (doen) plaatsen op de lijsten, welke 19 en 20 November van 8 uur voormiddags tot 1 uur namiddags ter teekening gereed liggen ten Gouvernementshuize.

Berichten uit de Kolonie.

Inspectie-reis.

Dinsdagmiddag is zijn Exc. de Gouverneur ter inspectie naar Bonaire vertrokken, met den paketschoener *Ligia*.

De Fraters 40 jaren op Curaçao.

Vandaag is 't veertig jaren geleden dat de eerste drie Eerw. Fraters van Tilburg hier voet aan wal zetten. Het waren de Fraters MAURITIUS, PATRITIUS, en LUDGERUS.

Reeds jaren lang was 't een van de vurigste verlangens geweest van Mgr. VAN EWIJK, om katholieke scholen te hebben voor de katholieke jongelingschap. Want wilden in de toekomst de katholieken van Curaçao iets te beteekenen hebben, dan moest het onderwijs gevestigd zijn op degelijk-katholieken grondslag.

Geen wonder, dat Mgr. voor geen offer terugschrikte, en niet tevreden was voor Hij Fraters gevonden gehad die zich met dat onderwijs zouden willen belasten. Dit geschiedde in 1886.

„De blijdschap kende geen grenzen" zegt het Gedenkboek der Kath. Missie „toen .... 13 November, de eerste drie Fraters van de Congregatie van Tilburg aan wal stapten, om zich te wijden aan het onderwijs der jongelingschap."

Dat was maar een heel klein begin; een internaat, ter opleiding van de jongens der ingezetenen, als der naburige eilanden en replublieken. Doch onder Gods zegen is het werk gegroeid. Reeds een jaar daarna werd ook het onderwijs voor onvermogenden ter hand genomen, waardoor de Fraters zich de dankbaarheid van heel ons volk verworven hebben.

En thans staan onder de leiding der Fraters de bloeiende scholen: het St. Thomas-College en de St. Vincentius-school te Otrabanda, de St. Jozefsschool te Pietermaai, de St. Dominicus-school op Aruba en de St. Dominardus-school op Bonaire, en ten slotte het up-to-date ingerichte instituut van Scherpenheuvel.

Zwaar is er door de Fraters gearbeid, zeer veel tot stand gebracht. God heeft hun zwaren, en dikwijls zoo ondankbaren arbeid ruim gezegend. De ontelbare oud-leerlingen, die thans een eervolle plaats bekleeden in onze maatschappij zijn een bewijs van hun verdienstvollen en vruchtbaren arbeid.

Daarom, in naam der Missie en van ons katholieke volk, dank aan de Eerw. Fraters. God moge hun arbeid blijve zegenen, tot Zijn meerdere eer en glorie, en welzijn van ons volk.

Valsche bankbiljetten.

Verleden week Vrijdag ontving de firma *Morris Curiel & Sons*, telegrafisch bericht van Caracas, dat er valsche bankbiljetten van 100 Bolivar in omloop zijn. Opgepast!

Regen, regen, regen.

Ruim een maand geleden schreven wij, dat de regentijd begonnen was. 't Was echter nog geen begin, niet meer dan een voorproef. De regen bleef maar beperkt tot heel enkele plaatsen. Het grootste deel bleef snakkend uitzien.

Nu schijnt echter dan eindelijk de regentijd te zijn aangebroken.

Verleden week Vrijdag is 't begonnen over het geheele eiland, en de eilanden Aruba en Bonaire eveneens. Zondag ontving de Marconi bericht dat op Aruba 80 m.M. op Kralendijk Bonaire 92 en Rincon 61 m.M. gevallen was. Sta. Maria mat Maandag 48 m.M. S. Willibrordo 56 en de regenmeter van het St. Thomas-College 56.9 m.m.

Brand aan boord S.S. „Corning".

Zaterdag omstreeks 4 uur in den morgen ontstond er brand aan boord van het engelsche stoomschip, „*Corning*", van de *Anglo-Saxon* dat aan een pier van de C. P. I. M. gemeerd lag om olie in te nemen.

De brand ontstond in het stookhol, zoodat er veel gevaar bestond dat de brand zich ook tot de machinekamer zou uitstrekken. Geheel de bemanning, kapitein incluis, verlieten het brandende schip. Onmiddelijk was de brandweer van de Isla aanwezig. De foamitelichter werd langszij gehaald, de slangen van de Ocean-pier aangekoppeld en stookhol en machinekamer vol foamite gespoten. Het was een zwaar en gevaarlijk werkje, daar de brandweermannetjes soms tot aan de borst door den olie moesten stappen. Omstreeks acht uur was men den brand meester, en 's middags ten 1 uur was alles afgeloopen. Gelukkig dat het vuur zich niet aan de olie heeft meegedeeld, anders zouden zeer zeker de wanden van het schip de ontzettende hitte niet uitgehouden hebben.

Hulde aan de dappere brandweer der C. P. I. M.

H. M. „Sumatra."

Volgens bericht van de Korte-golf was de Commandant van H. M. kruiser „Sumatra" voornemens 10 Nov. van Vera Cruz (Mexico) naar hier te vertrekken, zoodat hij Donderdag 18 dezer hier kan verwacht worden.

Reeds verschillende plannen zijn er gemaakt of nog in wording om de Etat-Majeur en bemanning feestelijk te onthalen. Behalve bal ten gouvernementshuize en een tuinfeest op de gouvernementsplantage Hato, zijn er feestavonden georganizeerd door de C. P. I. M. de Club „Curaçao" en ook door de nog jonge vereeniging van het „Apostolaat ter Zee."

Kabel nieuws.

(*Boletin Comercial*)

Volgens telegram uit Londen van 23 October is de Engelsche kruiser *Valerian* in een orkaan, ten zuiden van Bermuda gezonken. De *Valerian* was op zijn terugreis naar Bermuda. Aan boord was de Gouverneur der Bahama-eilanden, die de eilanden door den September-orkaan geteisterd, bezocht had. Toen men niets van hem hoorde, werden de kruisers *Curlew* en *Cape Town* uitgezonden, aan welke het gelukte 19 overlevenden te redden.

Wederom een aanslag op Mussolini. Na het verlaten van het Stadion te Bologne, waar hij een congres ter bevordering der wetenschap geopend had, trad een jonge man van 16 jaar, Anteo Lamboni, op hem toe, en loste een revolverschot. De kogel rukte het lint van de ridderorde van St. Mauricius en St. Lazarus, en een stuk van zijn uniform weg en drong door den mouw van den burgemeester van Bologne, die naast hem zat.

Het volk wierp zich op den dader, wurgde en doodde hem met dolksteken.

MR. SMITH (katholiek) reeds voor de vierde maal tot gouverneur van New-York gekozen, met een meerderheid van een kwart millioen stemmen, op den republikeinsche tegencandidaat Ogden Mills, zal de candidaat der democraten zijn voor de presidentskeuze in 1928.

Te Stokholm, Zweden, had in tegenwoordigheid van vier gekroonde hoofden, het burgerlijk huwelijk plaats tusschen prinses Astrid, nicht van Koning Gustaaf van Zweden, en kroonprins Leopold van België.

10 Nov. had het kerkelijk huwelijk plaats te Brussel.

Prinses Astrid stamt in rechte lijn af van prinses Louise der Nederlanden, gemalin van Karel XV. koning van Zweden.

Het Italiaansche kabinet, onder voorzitterschap van Mussolini, heeft strenge maatregelen genomen ter bescherming van het fascistisch Gouvernement. Aangenomen werd een wet, die met den dood straft allen die samenzweren tegen het leven, de vrijheid en veiligheid van den eersten Minister en leden van het koninklijk Huis. Strenge straffen zijn vastgesteld tegen personen, kranten of vereenigingen, die door hun handelingen of propaganda het aanzien van Italie benadeelen.

Verschillende districten der Filipijnen zijn geteisterd door een ontzettende wervelwind en overstrooming. Aantal slachtoffers wordt geschat op 300.

Pensionaat Welgelegen.

Maandag middag zal er een tennismatch gespeeld worden op het Sportterrein van Habay.

Dinsdag wordt de tentoonstelling geopend van fraaie handwerken.

En Woensdagavond is het plechtige prijsuitdeeling met een keurig en uitgelezen progam van muziek, zang, declamatie en tooneelspel.

Onzen beleefden dank voor de hoffelijke uitnoodiging.

De tankvloot van de Isla.

Deze week Maandag is de nieuwe tankboot, de *Mathilde*, uit Holland hier aangekomen. Einde dezer maand of begin December worden nog twee nieuwe verwacht, de *Frasca* en de *Lucita*. Daarmee bestaat de vloot van de Isla uit 20 tankschepen, in geregelden dienst op Maracaibo.

Het spreekt van zelf, dat met deze nieuwe tankbooten, ieder van van 2300 ton, en ook nu het dokken veel geregelder en vlotter kan geschieden in het eigen *Wilhelmina-dok* in het Schottegat, de aanvoer van ruwe olie uit Maracaibo veel hooger kan worden opgevoerd. Ook nog een andere maatregel staat daarvoor op het program. Tot nog toe nam de reis heen en terug naar Maracaibo *vier* dagen in beslag. Men wil trachten dat na Januari in drie dagen klaar te spelen. Met een korter oponthoud in Maracaibo en in Curaçao, een vlugger reis enz, hoopt men dit tot stand te brengen.

***

In Maracaibo is door de *Caraibbean Petr. Co* weer een nieuwe olieveld van rijke productie, gelegen te *Lagunillas*, ongeveer 28 a 30 K.M. ten Zuiden van Cabimas ingeschakeld, waardoor zij in staat is dagelijks een veel grootere hoeveelheid ruwe olie af te leveren dan de C. P. I. M. per dag verwerken kan en dat is 10.000 ton per dag.

Officieele Berichten.

Mej. N. v. d. Wall Dovale, in het bezit van de akte van bekwaamheid als onderwijzeres vierde klasse, is tijdelijk werkzaam gesteld aan de Hendrikschool alhier.

De heer J. F. Amelunxen, gediplomeerd werktuigkundige, is belast met de waarneming der betrekking van tijdelijk Opzichter bij het Departement van Openbare Werken in het gewest van Curaçao,

De tijdelijk schrijver ten kantore van den Directeur van Openbare Werken Ch. E. M. Peiliker is overgeplaatst naar het postkantoor alhier en Edgard Maduro is benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld ten kantore van den Directeur van Openbare Werken alhier.

Toeristen-booten.

Volgend jaar zal Curaçao bezocht worden door de volgende toeristen-booten.

Doric	7	Januari
Orca	26	"
Reliance	6	Febr.
Caledonia	8	"
Montroyal	8	"
Megantic	16	"
Lafayette	21	"
Veendam	4	"
Reliance	10	"
Montroyal	13	"
Caledonia	15	"

Eindexamen St. Thomas-College.

Na met goed gevolg afgelegd eindexamen, hebben de volgende jongelui het diploma ontvangen van het St. Thomas-College.

S. D. ABBAD, H. A. MADURO, ED. MADURO, A. MADURO, G. DE JONGH en L. S. PRINCE.

Onze gelukwenschen aan deze jongelui en hunne respectievelijke ouders.

Bekendmaking.

De verkoop van juweelen en gouden en zilveren voorwerpen Spaar & Beleenbank van Curaçao beleend van den **2n Jan. 1925** *af tot met den* **29n Juni 1925** *onder* **3305 K** *t.m* **No. 2393 L**, *zal plaats hebben, op Donderdag den 18den Nov. a. s. 's morgens om 9 uur en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 11 Septb. 1926

de Voorzitter

H. J. Cohen Henriquez.

BAZAAR.

ten bate van den bouw van een nieuwen schouwburg te houden door de Club "ENTRE NOUS" in de loge

"DE VERGENOEGING".

Aan het publiek zal toegang verleend worden tot dezen bazaar op **18**, **19** en **22** dezer, des avonds van 8 tot 11 en op Zondag, **21** dezer, van 3 tot 6 uur 's namiddags.

Curaçao, 10 November 1926.

DAMES

steunt het Apostolaat ter Zee door uw lidmaatschap en gij steunt uw zee-varende familieleden.

Op geven Pietermaai 82.

Koninklijke West-Indische Maildienst.

VAN CURAÇAO

NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados en Europa:
SS. "van Rensselaer" 18 Nov.
SS. "Crynssen" 2 Dec.
SS. "Oranje Nassau" 16 Dec.
NAAR Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:
SS. "Crijnssen" 18 Nov.
SS. "Oranje Nassau" 2 Dec.
SS. "Venezuela" 23 Dec.
NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Cumaná, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Demerara, Paramaribo en Europa:
SS. „Prins der Nederlanden" 30 Nov.
NAAR New York:
SS. "Amazone" 18 Nov.
SS. "Merope" 25 Nov.
SS. "Commewijne" 29 Nov.

Bovendien wordt een geregelde dienst onderhouden tusschen Curaçao-Maracaibo v. v. met de S.S "Ariadne" "Baralt" en "Brion".

RED „D" LINE OF STEAMSHIPS.

REGULAR SERVICE BETWEEN NEW YORK, PTO RICO, CURAÇAO AND VENEZUELA.

SAILINGS DURING NOVEMBER.

1926			S.S. San Juan		S.S. Maracaib		S.S. Falcon		S.S. Carabobo		S.S. Lara	
Leave		NEW YORK	Oct.	13	Oct.	20	Oct.	27	No.v	3	Nov.	10
	Arrive	SAN JUAN.	„	18	„	26	Nov.	2	„	8	„	16
Leave			„	18	„	26	„	2	„	8	„	16
	Arrive	CURAÇAO.	„	20	. .		. .		. .		. .	
Leave			„	21	. .		. .		. .		. .	
	Arrive	PTO CABELLO.	„	22	. .		. .		. .		. .	
Leave			„	22	. .		. .		. .		. .	
	Arrive	LA GUAIRA	„	23	Oct.	28	Nov.	4	Nov.	10	Nov.	18
Leave			„	28	„	30	„	6	„	11	„	20
	Arrive	PTO CABELLO.	„	29	. .		„	7	„	12	. .	
Leave			„	30	. .		„	7	„	12	. .	
	Arrive	CURAÇAO.	„	31	„	31	„	8	„	13	Nov.	21
Leave			. .		„	31	„	8	„	13	„	21
	Arrive	MARACAIBO.	. .		Nov.	1	„	9	„	14	„	22
Leave			. .		„	6	„	13	„	20	„	27
	Arrive	CURAÇAO.	. .		„	7	„	14	„	21	„	28
Leave			Oct.	31	„	7	„	14	„	21	„	28
	Arrive	PTO CABELLO.	. .		„	8	. .		„	22		
Leave			. .		„	8	. .		„	22		
	Arrive	LA GUAYRA.	Nov.	1	„	9	Nov.	15	„	23	Nov.	29
Leave			„	1	„	9	„	15	„	23	„	29
	Arrive	SAN JUAN.	„	3	„	11	„	17	„	25	Dec.	1
Leave			„	3	„	12	„	18	„	25	„	2
	Arrive	NEW YORK	„	8	„	18	„	24	„	30	„	8

S.S. "Merida" connecting with S.S. "Caracas" sails from Curaçao for Maracaibo June 3 and July 8, returning sails from Maracaibo June 13 and July 18.
For further particulars apply to

S. E. L. MADURO & SONS,
Agents.

BUITENLAND.

FRANKRIJK.

De onpartijdigheid der Regeering.

Een beroemde Fransche priester-redenaar, Abbé Desgrandes, verhaalt in zijn nieuwste werk „Laicisme", dat hij op zijn reis door Algiers het College Medersa bezocht heeft. Het is een grootsch paleis in Moorschen stijl, dat de Fransche regeering op staatskosten voor de Mohammedanen liet bouwen.

— Waartoe dient dat college ? vroeg hij aan een staatsambtenaar, die hem rondleidde.

— Dat is de school voor de jonge Arabieren, die hetzij Mohammedaansch vrederechter of dito priester willen worden.

— Dus men geeft hier ook theologie ? op staatskosten ?

— Wis en zeker !

— En het laïcisme ?

— Dat verhindert de uitoefening van den Mohammedaanschen godsdienst niet. Heeft u dat kanonschot zooeven gehoord ?

— Ja, wat is dat ?

— Dat is het teeken van het einde der Muzelmansche vasten. De Muzelmannen moesten heden tot zonsondergang vasten, welk tijdstip uit wellevendheid door onze artilleristen met een kanonschot wordt aangegeven.

— Merkwaardig, hoe de regeering hier opeens zoo voorkomend met de godsdienstige gebruiken van het land rekening houdt !

— Verrast u dat, Abbé ? Maar komt u dan a.s Donderdag eens aan de haven van Algiers, daar zult u nog iets veel sterkers zien. Daar varen steeds onze marineschepen met duizenden Arabische pelgrims voorbij, die ter bedevaart naar Mekka gaan en door de regeering gratis op die schepen vervoerd worden.

De schepen houden hier steeds eenige uren stil en dan komt de heer Steeg, de Fransche gouverneur, in grand gala en begroet de pelgrims in naam der republiek.

— In naam van de republiek, die het beginsel van het laïcisme verkondigt ?

— Ja, inderdaad ; weet u dan niet, dat men in Parijs zelf ook een Muzelmansche inrichting met een Moskee en een minaret opgericht heeft, vanwaar de Muzelman zijn „adzân" afroepen kan ? Herriot zelf lanceerde de idee, want men moest toch, zoo meende hij, de doorreizende Mohammedanen het oponthoud in Parijs aangenaam maken.

Ik dacht na, zoo besluit Abbé Desgranges zijn hoofdstuk, en ik vroeg mij af : hoe goed het zou geweest zijn, indien ik als kind van een dier zeeroovers ter wereld gekomen was, die nog tot in de 19de eeuw de zuidelijke kusten van Europa onveilig maakten, christen-kinderen roofden, vrouwen en jonge menschen ter slavernij ontvoerden, die Cervantes en den H. Vincentius aan de galeien ketenden ! Dan zou ik nu op de meest fijngevoelige voorkomendheid van de zijde der regeering kunnen rekenen. Dan bouwde men mij op staatskosten een theologische school, in geval ik een Mohammedaansch priester zou willen worden; men voerde mij op staatskosten gratis naar het doel mijner pelgrimstochten en de Fransche artillerie zou mij het signaal geven voor het begin en het einde van mijn vasten. Wee mij echter, wanneer ik als Christen en Katholiek mijn godsdienst vrij zou wenschen uit te oefenen. Dan is er geen geweld te ruw en geen list boosaardig genoeg om mij er aan te herinneren, dat wij in een godsdienstloozen staat leven !

— Nog een staaltje : De vroegere Gouverneur van Algiers, thans van Marrokko, de heer Steeg, heeft onlangs in een rede tot de onderworpen stammen het volgende naar voren gebracht :

„Van nu af zullen wij in de gezamenlijke eerbiediging van den Islam en in het gemeenzame verlangen naar eendracht, voor het welzijn van Marokko als broeders met elkander kunnen arbeiden, in plaats van elkander te bestrijden. Eenigen onder U zijn opgestookt geworden. Men had hun gezegd, dat Frankrijk hen in de uitoefening van hun geloof wilde hinderen en zich van hun goederen meester maken. Dat is niet waar. Toen ik gouverneur van Algiers was, zag ik vaak een Muzelman in de woestijn bidden. Ik begroette hem telkens vol ontroering, want ik neem mijn hoed af voor elke oprechte geloofsovertuiging. Allah beschermt Frankrijk en heeft het de zege gebracht. En Frankrijk neem U moederlijk op . . ."

Hoe oprecht deze woorden en soortgelijke verklaringen door zekere vertegenwoordigers der Fransche regeering gemeend zijn, kan men constateeren uit de houding dezer regeering tegenover het katholieke geloof. Achting voor elk geloof, alleen niet voor het katholieke ! J. P.

ITALIE.

De Paus op het dak van de St. Pieter

Dezer dagen bemerkten te Rome voorbijgangers, die de Via della Fondamenta passeerden en de Porta Cavalleggeri doorgingen, op het dak van de Sint Pieterskerk eenige personen, te midden waarvan een witte figuur zich bewoog, waarin men direct den Paus meende te herkennen, al leek dit zeer zonderling. Spoedig vormde zich een groepje kijkers, die met de neuzen in de lucht deze ongewone verschijning gadesloegen en tevens er druk over discussieerden.

De conclusie was niets minder, dan dat dit het eerste teeken was van het spoedig verlaten door den Santo Padre van het Vaticaan.

Achteraf bleek dit echter niet het geval te zijn. Het zat zóó. In de nabijheid van het Vaticaan staat een Pauselijk Romeinsch Seminarie (Pontificio Seminario Romano Minore) en in verband met de onvoldoende ruimte, waarover men daar beschikte, was er sprake van om er een vleugel bij te bouwen op grond, die het Vaticaan reeds toebehoorde.

Paus Pius XI, zich voor alles persoonlijk interesseerend, wenschte zich van de noodzakelijkheid en de mogelijkheid dezer uitbreiding zèlf te overtuigen. Maar aangezien hij dit niet kon doen, zonder zich buiten het Vaticaan te begeven, leek dit vrijwel onmogelijk. Tot de Paus echter op een denkbeeld kwam, dat hem als oud-alpinist eer aandeed.

Zonder dat iemand, buiten enkele kamerheeren, er van wist en zonder de basiliek te betreden, is Pius XI op het dak van de Sint Pieter gestegen. Van beneden af, bij het seminarie, werd daarna door teekens de grootte van het verlangde stuk grond aangeduid. Hierna daalde de Paus weder op dezelfde wijze naar omlaag . . . .

DUITSCHLAND.

Jeugdherinneringen van den Ex-Keizer

De Kulturkampf.

Wilhelms oordeel over het Centrum.

Onder den titel „My early life" publiceert het Londensche blad „The Spectator" jeugdherinneringen van exkeizer Wilhelm.

In het vijftiende hoofdstuk van deze zelfbiografie behandelt de ex-keizer Bismarck en den Kulturkampf.

„Het kan niet meer betwijfeld worden", aldus de ex-keizerlijke auteur, „dat deze Kulturkampf een vernietigende catastrofe voor de geestelijke eenheid van Duitschland was, voornamelijk daardat hij de versterking van het Centrum tengevolge had. Want het Centrum, dat oorspronkelijk uit een clericale en particularistische oppositie tegen de grondvesting van het rijk geboren werd, vereenigde op grond van dit streven elementen in zich, die uit politiek, sociaal en confessioneel oogpunt — voorbeelden zijn de Polen, de Elzassers en de Protestantsche Welfen — zoo zeer van elkaar verschilden, dat niemand het een langen levensduur zou voorspeld hebben.

Het was slechts de Kulturkampf, die het vast aaneen smeedde. Als de vertegenwoordiger der clericale martelaren in den strijd tegen Bismarcks „Diocletiaansche Christenvervolging" verkreeg het doorslaggevenden invloed op de massa's der Katholieke kiezers en bleef tot schade voor ons vaderland in leven, ook toen de beëindiging van den Kulturkampf het de reden van bestaan ontnomen had.

Eenig in Europa als confessioneele partij in een politieke organisatie, werd het Centrum om zoo te zeggen „Selbstzweck". In geestelijk opzicht afhankelijk van een buitenlandsche macht, het Pausdom, konden de leiders der centrumspartij noch hun natuurlijken afkeer van het Protestantsche heerschershuis verloochenen, noch zich tot een onvoorwaardelijk blijde bekentenis ten gunste van de rijksidee opwerken.

Bij gebrek aan elk consequent program voor een nationale politiek, nam de houding dezer confessioneele partij in alle belangrijke politieke kwesties, in alles. wat voor het nationale leven van essentieel belang was, het karakter aan van een ongegeneerd opportunisme en een zelfzucht, dat het tot op den dag van heden bewaard heeft.

Niets ligt minder in mijn bedoeling dan de vaderlandsliefde der millioenen Duitsche centrumsaanhangers te loochenen. Niettemin heb ik, op grond van vele droevige ervaringen, de overtuiging gekregen, dat het oprechte Katholieke idealisme, dat deze kiezersmassa's bezielt, misbruikt wordt door leiders, wier politiek drijven op geenerlei wijze met de werkelijke wenschen van hun volgelingen overeenstemt.

Dat dit mogelijk was en nog mogelijk is, laat zich intusschen verklaren uit den ongelukkigen indruk. dien de Kultuurkampf in de gemoederen der Duitsche Katholieken heeft achtergelaten.

Van deze herinnering leeft de centrumspartij thans nog ; dat is zelfs thans nog de bron harer macht. En zoo moeten nog komende geslachten lijden, wijl de staat uit het tijdperk van Bismarck eenmaal als tegenstander van het Pausdom optrad.

Met blijdschap begroette ik het einde van den Kulturkampf en in den toleranten geest, dien de opvoeding van Hinzpeter en de tradities mijner familie mij ingestort hebben, deed ik het uiterste voor de zaak der verzoening en der bijlegging van den strijd.

Ik had het voorrecht, een reeks vooraanstaande Katholieken te leeren kennen. Het eerst van hen allen moet ik mijn oom, kardinaal Gustav Hohenlohe, noemen, den jongeren broeder van den toenmaligen gezant te Parijs en lateren rijkskanselier. Hij was een innemend, gecultiveerd man, een goed onafhankelijk prelaat, een beslist aanhanger der Duitsche regeering en hij was volkomen bereid, de zaak van Duitschland bij het Vaticaan voor te staan.

De keizer vertelt verder, dat hij een tamelijk levendige briefwisseling met den kardinaal onderhield. Voorts uit hij zijn sympathie voor kardinaal Schönborn, vorst-bisschop van Praag; kardinaal Kopp, Andreas Thiel, bisschop van Ermland en prior Scheuffgen van Trier.

Deze allen waren — altijd volgens de opvatting van den ex-keizer — mannen, wier politieke opvatting geheel van die onzer centrumsleiders verschilde.

Deze beleedigende aanvallen op het Centrum toonen, naar de „Germania" na het weergeven van bovenstaande citaten opmerkt, met alle duidelijkheid de ware innerlijke houding van Wilhelm II jegens het Centrum en ; ondanks alle beperkingen, ook jegens het Katholicisme, aan.

AMERIKA.

De groei der katholieke Kerk.

De katholieke bevolking der Vereenigde Staten telt thans, naar een matige schatting uit de voorhanden gegevens, rond 22¼ millioen zielen, dat is ongeveer evenveel als de 4 grootste protestentsche secten samen.

Volgens de laatste statistieken is het aantal katholieke priesters in 1925 vermeerderd met 655 bedraagt thans 24.352, d.i. een priester op 915 geloovigen. De studenten voor 't priesterschap namen toe met 1,250: en er kwamen 96 katholieke kerken bij. (Alle Protestanten samen hadden een vermeerdering van slechts 70 kerken).

Er zijn 218 colleges voor jongens en ongeveer evenveel voor meisjes verder 6.819 parochiale scholen met 2072.466 leerlingen; deze getallen wijzen op een toename van 27 colleges en 287 lagere scholen gedurende 't vorige jaar.

De Amerikaansche Katholieken onderhouden 352 weeshuizen met 47.827 weezen ; verder 117 tehuizen voor ouden van dagen. Meer dan 600 ziekenhuizen — waaronder een leprozerie — en rond 100 dagverblijven zijn aan de zorg onzer zusters toevertrouwd